

Til
Medlem af Inatsisartut
Jens B Frederiksen
-/her

Skriftlig besvarelse af medlem af Inatsisartut, Jens B Frederiksen, Demokraterne, § 37 spørgsmål vedrørende børne- og familieområdet samt alkoholpolitik i Tasiilaq.

11. september 2013
Sagsnr. 2013-088136
Dok. Nr. 1331812

Postboks 1160
Tlf: 34 50 00
Fax: 32 55 05
3900 Nuuk
Email: pn@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Jeg takker for medlem af Inatsisartut Jens B Frederiksen for spørgsmålene. I det spørgsmål vedrører flere Naalakkersuisut områder, så er svaret udarbejdet i samarbejde Departementet for Familie og Justitsvæsen. Besvarelserne følger efter spørgsmålene:

1. Der er i øjeblikket mere end 60 borgere på venteliste til alkoholbehandling i Tasiilaq. Hvilke initiativer påtænker Naalakkersuisut at igangsætte – evt. i samarbejde med Kommuneqarfik Sermersooq – for at få nedbragt dette tal?

Indledningsvist er det meget vigtigt at slå fast at Sundhedsvæsenet har ansvaret for at drive et offentligt misbrugsbehandlingstilbud (Katsorsaavik Nuuk a/s), medens kommunerne har ansvaret for at visitere og betale for ydelserne i forbindelse med en borgers misbrugsbehandling. Eneste undtagelse herfra er at gravide tilknyttet "tidlig indsats" og deres husstand er sikret gratis misbrugsbehandling gennem midler afsat på finansloven.

Det offentlige misbrugsbehandlingstilbud består af såvel et centralt misbrugsbehandlingstilbud som af lokale misbrugsbehandlingsforløb varetaget af et rejsehold fra det centrale misbrugsbehandlingscenter i Nuuk. Der er ikke krav om at kommunerne skal anvende det offentlige misbrugsbehandlingstilbud. Kommunerne kan frit vælge hvilket misbrugsbehandlingstilbud de ønsker at give deres borgere.

Det offentlige misbrugsbehandlingstilbud har på nuværende tidspunkt ingen på venteliste fra Tasiilaq, fraset fem gravide som enten venter eller er opstartet misbrugsbehandling. Hvis der er en venteliste til misbrugsbehandling så må den ligge den i kommunalt regi.

Det offentlige misbrugsbehandlingstilbud og kapacitet er tilpasset efterspørgslen og hvis Kommuneqarfik Sermersooq henvender sig, for at få nedbragt ventelisten til alkoholbehandling, for borgere i Tasiilaq, så vil behandlings og rejseholdsaktiviteten blive tilpasset denne ekstra efterspørgsel.

2. Hvor længe forventer Naalakkersuisut, at de mere end 60 borgere, der står på venteliste til alkoholbehandling kommer til at vente, og hvad gør man for at hjælpe disse personer og deres familier medens de venter?

Med henvisning til besvarelsen af det foregående spørgsmål, så kan Naalakkersuisut ikke udtale sig om hvor længe borgerne i Tasiilaq skal vente på et alkoholbehandlingstilbud. Det afhænger helt af de kommunale prioriteringer på det sociale område. Hvis det offentlige misbrugsbehandlingstilbud får en konkret henvendelse så vil der blive arbejdet på at borgerne i Tasiilaq hurtigst muligt vil blive tilbudt et alkoholbehandlingstilbud.

3. Naalakkersuisog for Familie og Justitsvæsen finder det vigtigt, at der er fokus på alkoholbehandlingen. Hvordan vil Naalakkersuisut konkret sørge for, at der er fokus på dette område?

Misbrug af bl.a. alkohol er det største enkeltstående folkesundhedsproblem i Grønland ligesom, det har en klar sammenhæng med sociale og psykiske problemer.

Naalakkersuisut har stor fokus på alkoholområdet og de negative konsekvenser af et uhensigtsmæssigt forbrug. Naalakkersuisut arbejder ud fra Inuuneritta II, hvor det beskrives, hvordan der skal arbejdes bredt med området for at forebygge alkoholens mange negative konsekvenser.

En effektiv indsats på alkoholområdet kræver, at der sættes ind på fire niveauer:

- Fokus på årsager til misbrug
- Forebyggelse
- Hurtig indgriben
- Behandling og efterbehandling

I forhold til misbrugsbehandling så ønsker Naalakkersuisut:

- at gøre den gratis misbrugsbehandling til gravide tilknyttet "tidlig indsats" og deres husstand permanent.
- at gå i dialog med kommunerne om hvordan det sikres at forældre med hjemmeboende børn og befolkningen generelt sikres kommunal støtte til et misbrugsbehandlingstilbud, hvis de er motiverede herfor.
- at kompetenceudvikle frontpersonalet, i såvel sundhedsvæsenet som kommunerne, således at de kan opspore, motivere og visitere borgere med misbrugsproblemer til et behandlingstilbud
- at styrke samarbejdet med kommunerne således at borgere der tilbydes et misbrugsbehandlingstilbud oplever et sammenhængende forløb fra visiteringen, behandling og til efterbehandlingen

Naalakkersuisoq for Familie og Justitsvæsen glæder sig over den positive udvikling på Børne- og Familieområdet i Tasiilaq. Naalakkersuisut bedes konkretisere og eksemplificere denne positive udvikling – gerne med brug af statistisk materiale over en længere periode for eksempel 10 år.

Departementet for Familie og Justitsvæsen skriver:

"Den positive udvikling på socialområdet i Tasiilaq kan deles op på 3 planer:

1. På personalesiden

2. På administrationssiden

3. I indsatserne på børne- og familieområdet

På socialområdet er der pt. ansat 4 uddannede socialrådgivere og 2 pædagoguddannede til at varetage familieplejeområdet, ligesom der er opnormeret med 1 miljøarbejder. På socialområdet er der desuden igangsat metodeudvikling af et 3-årigt projekt om familierådslagning.

Psykosociale rejseteams bestående af psykologer og socialrådgivere har bidraget til at kvalificere sagsbehandlingen i administrationen og gennemført behandling blandt byens borgere.

I forhold til administrationen har der bl.a. været fokus på at styrke koordinering i den faglige ledelse, etablere en systematisk sagsbehandling, udvikle arbejdsprocedurerne på børne- og familieområdet og gennemføre RUGO-kurser på anbringelsesområdet.

Kvalificeringen på det administrative og personalemæssige niveau har ifølge Kommuneqarfiik Sermersooq medført, at man er blevet bedre til at opspore problemramte familier og udsatte børn. På den korte bane kan det medføre et stigende antal anbringelser af børn udenfor hjemmet, hvilket kan blive tolket som en negativ udvikling. Det er dog ikke nødvendigvis tilfældet, hvis det efter endt sagsbehandling står klart, at en anbringelse af barnet er ensbetydende med at varetage barnets tarv efter loven.

Departementet for Familie og Justitsvæsen har via tilsynsforpligtigelsen indsigt i de betydelige udfordringer, Tasiilaq tidligere har stået med på personalesiden. I den forbindelse er der konstateret en positiv udvikling de senere år, som skaber forudsætninger for mere effektive sociale indsatser i Tasiilaq.

Positivt er det endvidere, at Tasiilaqs Børne- og Familieafdelingen samt Børne- og Familiecenter er blevet samlet under ét tag. Ved siden af opkvalificeringen og opnormeringen på personalesiden skaber det en ramme for, at byens fagpersonale i højere grad kan samarbejde om at opgaverne. Flere undersøgelser har dokumenteret, at tværfagligt samarbejde har afgørende betydning for at sikre effektive sociale indsatser.

I Tasiilaq bliver der afholdt netværksmøder på tværs af fagområderne, og byens familiecenter har udtalt stor interesse i at samarbejde med Politiet omkring indsatsen "Samtale i stedet vold". Det er således departementets indtryk, at der er en positiv udvikling i det tværfaglige samarbejde i Tasiilaq.

Imidlertid er det meget vanskeligt at gennemføre sociale indsatser i familier, hvor forældrene har et alkoholmisbrug. For at udvikle de sociale indsatser i Tasiilaq yderligere, er det en forudsætning, at flere forældre i problemramte familier gennemfører en alkoholbehandling, der kan skabe fundament for at iværksætte en social indsats i familien og tage hånd om de mere grundlæggende problemer i familien.

I sommeren 2008 blev der indført et forbud mod stærk spiritus i Tasiilaq. I artiklen 'Social indsats og forbud mod sprut virker' beretter socialrådgiver i Tasiilaq, følgende:

"Snaps blev tidligere drukket som vand, og det var helt almindeligt i bybilledet, at folk lå og sov deres rus ud mellem legende børn. For børnene var det et meget grimt syn. Ofte var de også vidner til, at voksne var i slagsmål med hinanden. Det kunne også være deres egne forældre" (Socialrådgiveren nr. 10, 17. juni 2010).

Ifølge årsstatistikken for Politiet i Grønland er antallet anmeldte forbrydelser mod kønssædeligheden faldet fra 134 tilfælde i 2007 til 34 i 2012, ligesom antallet af anmeldte blufærdighedskrænkelser er faldet fra 103 til 62. I forhold til antal anmeldte voldsforbrydelser er der sket et fald på 98 i 2007 til 59 i 2012. Forbuddet mod stærk spiritus i Tasiilaq ser således ud til at have haft positiv effekt på en række afgørende områder.

At børn og unge i Tasiilaq i væsentligt lavere omfang end tidligere er vidner til alkoholmisbrug og vold mellem voksne i byens gader, vil uden tvivl influere positivt på deres trivsel og udvikling. Imidlertid skal der ikke herske tvivl om, at de sociale udfordringer i

Tasiilaq fortsat er enorme, og at der fortsat er behov for at styrke indsatsene yderligere på alle niveauer på det sociale område.”

Inussiarnersumik inuulluaqquisillunga
Med venlig hilsen

Steen Lynge